

יורדים מזהר

מה הבאנו משם...

- לימוד אבות ובנים -
סיון ה'תשפ"א

"זמן מתן תורתנו"

תארו של חג
השבועות על פי רז"ל.

עניינו של חג השבועות – עפ"י לשון ברכת הרבי

א. כ"ק מו"ח אדמו"ר הי' מברך לפני חג השבועות, במכתבים ובע"פ בהנוסח
"לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות".

וביאור הענין הוא:

שמחה: להיות אשר לימוד התורה וקיום המצות קשור בנסיונות ובהעלמות
והסתרים, לזאת צריכה להיות קבלת התורה בשמחה, כמרז"ל דמצות שקבלו
עליהן בשמחה, עדיין עושין אותה בשמחה, שבמילא מתקיימות יותר.

פנימיות: קיום התומ"צ צריך להיות בכל פנימיות עצם נפשו. לא רק בלבושי
הנפש מחדומ"ע, וגם לא רק בכחות הנפש דשכל ומדות. כל זה – גם הכחות –
הם חיצוניות לגבי עצם הנפש, וקיום התומ"צ צריך להיות בפנימיות, בעצם
נפשו.

הועתק על ידי אוצר החכמה

לקוטי שיחות ח"ד ע' 1307

לכאורה, עיקר השמחה שלנו היא בכך
ש'קיבלנו' את התורה, ויש לנו אותה והיא
משפיעה עלינו, ומדוע הדגישו רז"ל דוקא את
עניין 'מתן' התורה?

"זכרו תורת משה עבדי"

הפסוק מתאר את התורה כ'תורת משה'.

לכאורה, התורה ניתנה מאת הקב"ה לכל יהודי ויהודי, ומשה רק היה השליח להורידה, ומדוע נקראת התורה על שמו?

"משה קיבל תורה מסיני"

המשנה מתארת את "סיני" כמקור קבלת התורה.

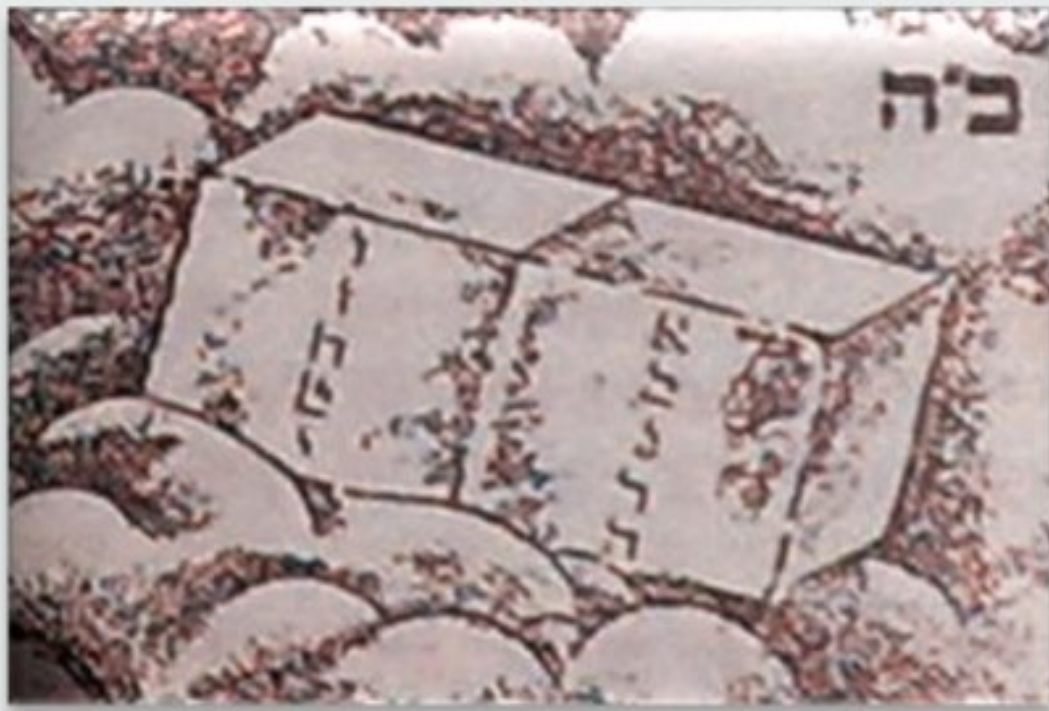
לכאורה, הנותן של התורה הוא 'הקב"ה', ובכך היא גם יחודיותה של התורה, שהיא "תורת ה'". ומדוע אומרת המשנה "מסיני", שזהו רק המקום שבו היא ניתנה.

ה. כתיב³⁰ "זכרו תורת משה עבדי", ואמרו רז"ל³¹ "לפי שמסר נפשו עלי' נקראת על שמו".

ולכאורה אינו מובן: כיון שהקב"ה "נתן לנו את תורתו"³² — למה לקרותה בשם "תורת משה", ולא כפי שנקראת³³ "תורת ה'"?!

וכן צריך להבין במאמר המשנה בהתחלת מסכת אבות (שלומדים בתור הכנה למ"ת): "משה קיבל תורה מסיני" — דלכאורה, כשרוצים להדגיש מעלת ויוקר התורה, מתאים יותר לומר שהקב"ה נתן תורה לבנ"י?!

"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ"

ציור הלוחות שהוגה ע"י הרבי לעמוד
השער של גליון שיחות לנוער

אנא
נפשי
כתבית
יהבית

אך ביצי"מ נעשית

היציאה מכל המיצרים וגבולים, שזהו ע"י ההמשכה מבחי' העצמות³⁷,
וכמ"ש במתן תורה אנכי הוי' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים³⁸,
דאנכי הוא העצמות, כמאמר רז"ל³⁹ שאנכי ר"ת אנא נפשי כתבית יהבית,
ואנכי הוי' אלקיך מורה על המשכת העצמות בסדר השתלשלות עד
שנמשך למטה בהנבראים שנתהוו ע"י הצמצום וההעלם דשם אלקים,
ועי"ז נעשית אצלם היציאה מכל המיצרים וגבולים,

הועתק על ידי אוצר החכמה

ד"ה "החודש הזה לכם" תשכ"ד

הקב"ה הכניס את עצמו בתורה ונותן לנו אותה, כדי שנתקשר
אליו – לעצמותו, ונחדיר אותו – את עצמותו, בעולם, באמצעות
לימודה וקיום מצוותיה.

התורה – דבר פלא

"אור אין סוף" שמתלבש בשכל אנושי ובדברים גשמיים

משא"כ "זמן מתן תורתנו" – אע"פ שגם כאן נאמר שזוהי "תורתנו" (תורה שלנו), הנה ההדגשה היא לא על קבלת התורה, אלא על נתינת התורה – "מתן תורתנו", שניתנה מהקב"ה באופן ש"כל הנותן בעין יפה הוא נותן"¹⁴, לאחר שהכניס בה את עצמותו, כמרומו בר"ת ד"אנכי": "אנא נפשי כתבית יהבית"¹⁵, כך, שאין זה מוגדר בהגבלות של האדם, אלא באופן שלמעלה לגמרי ממדידה והגבלה, וכמ"ש¹⁶ "ארוכה מארץ מדה ורחבה מיני ים".

וענין זה מרומו גם בכך שחג השבועות הוא יום אחד (לא כמו חג הפסח וחג הסוכות שהם שבעה-שמונה ימים), שזהו"ע שלמעלה מהתחלקות כו'¹⁷.

ועל זה אומרים לו, שיש בתורה ענין מיוחד שאין בכל שאר החכמות – "מתן תורתנו", שניתנה מהקב"ה, כך, שאין זה לפי ההגבלות שלו, אלא למעלה ממדידה והגבלה.

תורת מנחם חע"ב ע' 300 ואילך

התורה היא דבר פלא – אור אין סוף שנתפס בשכל ובעינים גשמיים. זהו הדגש על "מתן תורה" –

א. כל הנותן בעין יפה הוא נותן. הקב"ה נתן לנו את התורה בעין יפה – נתן את עצמו.

ב. נתינה פלאית [אור אין סוף שמתלבש בעולם מוגבל] שרק בכוחו האין סופי של הקב"ה, יכולה להנתן.

אמנם, הנותן בלתי
מוגבל, אך
המקבלים – היהודי
והעולם, מוגבלים.
האם ה"אין סוף"
שבתורה משפיע
גם עליהם?

"משה קיבל תורה מסיני"
התורה לא ניתנה בשמים,
אלא, למשה – בן אדם,
ובסיני – בארץ.

ו. והענין בזה:

כאשר הקב"ה רוצה ליתן תורה לאדם פשוט שזה עתה יצא
ממצרים – הנה מצד הקב"ה אין מדידה והגבלה כלל כו', כך, שיכול
ליתן ברגע אחד את כל התורה כפי ש"ארוכה מארץ מדה וגו'"¹⁶; אבל
מצד האדם שמקבל את התורה, הנה כיון שהתורה היא בלי גבול, עליו
להתבטל ממציאות של אדם ("ווערן אויס מענטש") ולהפוך למלאך
(ולמעלה מזה כו'), שדוקא אז יוכל לקבל את התורה כפי שהיא אצל
הקב"ה, או שישאר במציאות של אדם, "תחתונים", אבל באופן שיעלה
"לעליונים" – אם בציור של נשמה בלי גוף, "פרחה נשמתן"³⁴, או
בציור של נשמה בגוף אבל באופן שאין לו שייכות למציאות העולם, כמו
אליהו הנביא שעלה בסערה השמימה³⁵.

ועל זה אומרת המשנה "משה קיבל תורה מסיני":

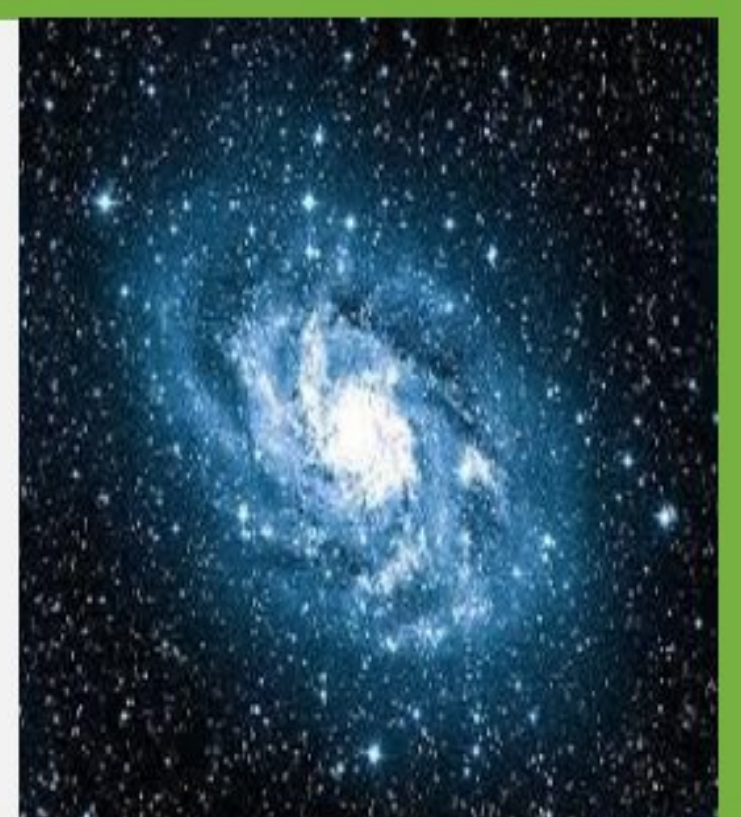
בודאי ברור הדבר שהקב"ה נתן את התורה; המשנה רוצה ללמד
ענין נוסף בנוגע לקבלת התורה – שמשה קיבל תורה מסיני, היינו, לא
ברקיע, אלא בארץ למטה מעשרה טפחים, בהיותו במעמד ומצב של
נשמה בגוף שזקוק לאכילה ושתי' כו',

כיון שהכוונה והתכלית של נתינת התורה היא – לפעול בעולם

דוקא.

תורת מנחם חע"ב ע' 302

התורה – עם כוח האין סוף שבה -
יורדת ומתלבשת בעולם, ופועלת בו.
התורה מושלת ושולטת בעולם שיתנהג
כפי שהיא רוצה, גם נגד טבעו

התורה מושלת בעולם

גילוי אור אין סוף שמתלבש ופועל גם בתוך
העולם הגשמי, וגורם לו לפעול כפי רצון
התורה

ולא עוד, אלא שע"י פס"ד דתורה (שמיסים אלו אינם בגדר "דינא דמלכותא") — נפעל כן במציאות העולם, כידוע הסיפור שאירע אצל הרגצ'ובי:

פעם קיבל הרגצ'ובי מכתב ממשרדי המלוכה בקשר לתשלום מסים — שצריך לשלם ב' סוגי מסים. קרא הרגצ'ובי לנכדו ואמר לו: סוג א' של מסים — הוא בהתאם לדיני התורה, ולכן צריכים לשלם, אבל סוג הב' — אינו בהתאם לדיני התורה, ולכן, לא ישלם זה.

וראה זה פלא: כעבור ימים אחדים הגיע מכתב נוסף ממשרדי המלוכה, ותוכנו — שנפלה טעות במכתב הקודם, ואינו צריך לשלם סוג שני של מסים (אותו סוג שלא הי' מתאים לדיני התורה)!

והגע עצמך: מאורע זה הי' תחת משטר קומוניסטי... ואעפ"כ, כשקיבל הרגצ'ובי הודעה שחייב בתשלום מסים, אמר לנכדו — בפשטות — שמכיון שאין הדבר מתאים לדיני התורה, לכן, לא ישלם תשלום זה! ופס"ד זה פעל על מלכות המדינה, ומיד הודיעו שאכן אינו צריך לשלם! וטעם הדבר — מכיון שהתורה היא בעה"ב גם על מלכות המדינה.

וכן הוא בנוגע לכל עניני העולם — שכאשר יהודי לומד הלכה בתורה בנוגע לאיזה דבר שבעולם, הרי זה פועל שמציאותו של הדבר תהי' רהחאם לפס"ד התורה.

הועתק על ידי אוצר החכמה

תורת מנחם תשמ"ה ח"ג ע' 1833 ואילך

התורה מושלת בעולם – סיפור נוסף

ז. העיר שבה כיהן אמו"ר ברבנות היתה בדרום רוסיה, וסביבותיה היו שדות רבים שבהם היו מגדלים חטה עבור כל רחבי המדינה. ומכיון שאמו"ר הי' מגדולי הרבנים – הנה ההכשר על טחינת הקמח כדי לאפות מצות לחג הפסח הי' תחת פיקוחו וסמכותו (ע"י המשגיחים שלו וכו') מימים ימימה.

כאשר הממשלה קבעה שכל בתי-המסחר, וביניהם גם טחנות-הקמח, והמאפיות הגדולות של מצות, הנם רכושה של הממשלה, הנה בידעם שעד עתה היו כולם סומכים על ההכשר של אמו"ר על הקמח עבור חג הפסח, הבינו שאם בשנה זו לא ישיגו את ההכשר של אמו"ר, לא יוכלו למכור את הקמח לפסח. ולכן, קראו לאמו"ר ואמרו לו שגם השנה יתן הוא את ההכשר על הקמח, והזהירו אותו שאם יפסול חלק מהקמח ולא יתן עליו הכשר (וכתוצאה מזה לא ימכר חלק מהקמח) – יתפרש הדבר שהוא מזיק לכלכלת הממשלה (מכיון שהרווחים ממכירת הקמח נכנסים לקופת הממשלה), ודינו כלוחם נגד הממשלה!...

בשמעו זאת, ענה אמו"ר: אם יתנו לי יד-חפשית בכל הקשור לפיקוח על טחנות-הקמח, להעמיד את המשגיחים שלי, שישמעו להוראותי וכו', כך שאוכל להבטיח שטחינת הקמח תהי' ע"פ דת ישראל – אזי אתן גם השנה הכשר על הקמח; אבל אם לא יתנו לי להעמיד את המשגיחים שלי, או שלא ישמעו להוראותי, וכיו"ב – לא אוכל לתת ולא אתן הכשר על הקמח, ולא זו בלבד שלא אתן הכשר, אלא עוד זאת, **אודיע ואפרסם** בכל מקום שקמח זה אינו תחת אחריותי!

באי-כח הממשלה שדיברו עמו – חזרו שוב על תביעתם, לתת הכשר מראש על כל הקמח ללא כל תנאים (לומר "או-קיי" על כל דבר, ולא לאבד מאומה מכמות הקמח מסיבות של כשרות), באזהירם **אזי אתן** שאי-ההסכמה לתת הכשר לפי דרישותיהם תחשב למלחמה נגד הממשלה!...

אבל אמו"ר לא התפעל מדבריהם, והשיב בכל התוקף שהוא לא יעשה דבר היפך התורה, והוסיף שהוא מוכן לנסוע למוסקבה כדי להפגש עם נשיא ברית-המועצות ("קאלינין"), ולהסביר לו שזהו דבר בלתי-אפשרי לתת הכשר על דבר שאינו כשר, הנהגה כזו היא נגד השולחן-ערוך, נגד רצון הקב"ה, ולעולם לא יעשה דבר כזה! – אם נשיא ברה"מ ירצה להענישו, הרי זה ענין שלו! אבל הוא – אמו"ר – לא יזוז מעמדו, ולא יעשה מאומה נגד רצונו של הקב"ה!

התורה מושלת בעולם – סיפור נוסף

באי-כח הממשלה ניסו שוב לאיים עליו ולהפחידו וכו', ובראותם ששום דבר לא יעזור להם – סיפרו זאת לאלו שעל גביהם, עד לנשיא ברה"מ או ליועציו [וזאת אי אפשר לדעת, כמובן], ואז נתקבלה הוראה למלא את הוראותיו של אמו"ר בכל הקשור לטחינת הקמח, כך שכל הקמח שיטחן עבור חג הפסח יבוא עם "תעודת-הכשר" של אמו"ר. ואכן, כך הי' בפועל בשנה ההיא, היינו, למרות שלכתחילה חיפשו היתרים כו', פעלו סוכ"ס – ע"י העמידה בתוקף – שכל המצות שנאפו במאפיות של הממשלה, היו כולם מהקמח שהי' תחת הפיקוח וההכשר של אמו"ר!

ח. סיפור זה אירע במדינה קומוניסטית, שבה לא היתה אפשרות לפרסם סיפור זה, כי אם לספר זאת לאנשים מתי-מספר, ולכן, שמח אני לפרסם סיפור זה – שיש בו לימוד והוראה בנוגע להנהגת כאו"א מישראל, החל מילדי ישראל הקטנים:

כאשר יהודי נעמד בתוקף המתאים, באמרו שעליו לקיים את רצונו של הקב"ה, בורא העולם, כמ"ש "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", ואינו יכול לעשות דבר שהוא נגד רצונו של הקב"ה, גם כאשר המלוכה מצווה עליו לעשות דבר זה – הרי סוכ"ס מצליחים בזה, ועד כדי כך, שהמלוכה עצמה נותנת לו את הסמכות לכך, כפי שרואים בסיפור הנ"ל, שכאשר אמו"ר נעמד בתוקף המתאים, הצליח לפעול שתתקבל הוראה מהממשלה שכל המאפיות הממשלתיות שאופות מצות לפסח, חייבים להשתמש עם הקמח שתחת פיקוחו והכשרו של אמו"ר.

אמנם, לא לכל אחד יש תוקף כזה, אבל לאידך – לא לכל אחד יש נסיון כזה, שידרש ממנו להתייצב נגד מלכות אדירה שמושלת על 200 מליון בני-אדם! – ממנו נדרש רק להתייצב נגד ה"יצר" שלו!...

ולכן, כאשר ה"יצר" מנסה לשכנע אותו ולהסביר לו שאינם-יהודים לא יניחו לו להתנהג כפי שילד יהודי צריך להתנהג – עליו לומר ל"יצר" שזהו דבר שקר, היפך האמת! ומכיון ש"ה' נצב עליו" – בודאי עוזר לו הקב"ה להלחם נגד כל המניעות והעיכובים על עניני יהדות, ובודאי שסוכ"ס ינצח בזה!

אם היהודי מתנהג כראוי,

גם הכוחות החזקים בעולם, חייבים לפעול כפי רצון התורה

מה נדרש
מהיהודי כדי
להיות כלי
לאור בלתי
מוגבל זה?

"זכרו תורת משה עבדי"

מציאותו של העבד = מציאותו של האדון
כוחו של העבד = כוחו של האדון

ז. אבל השאלה היא: איך מתחברים שני ענינים אלו – התורה, ש"ארוכה מארץ מדה גו'", לא רק בכמות, אלא גם באיכות, באין ערוך לגמרי לכל הדברים הגשמיים שבעולם, עם אדם שצריך להשאר נשמה בגוף (שלכן, גם כש"פרחה נשמתן", הנה תיכף ומיד החזירה להם הקב"ה בטל תחי'³⁸) ולקבל את התורה?!

והמענה על זה: "זכרו תורת משה עבדי" – שיש כאן מציאות של עבד, בעל רמ"ח אברים ושס"ה גידים, שהרי "אי אפשר לנפש האלקית לבטא (דברי תורה) בשפתים ופה ולשון ושיניים הגשמיים (ה' מוצאות הפה) כי אם ע"י נפש החיונית הבהמית המלוכשת באברי הגוף ממש"³⁹; אבל זהו באופן שמתבטל מציאותו, שאינו מציאות לעצמו כלל, גם לא מציאות של עבד ("אויס עבד"), אלא כל מציאותו היא מציאות האדון, שלכן, "מה שקנה עבד קנה רבו"⁴⁰, ולא באופן שתחילה קונה העבד, ואח"כ קונה רבו, אלא באופן שמלכתחילה קנה רבו⁴¹. וזוהי פתיחת הדרך לקבלת התורה אצל כל אחד מישראל, עי"ז שכל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחי' משה רבינו (כמבואר בתניא⁴²), כך שיש אצלו גם הענין ד"משה עבדי".

תורת מנחם מע"ב ע' 302 ואילך

מהיכן השוטר
מקבל את כוחו?

אם יהודי "מתבטל אל הקב"ה" – דהיינו, כאשר הוא מבין שכל תפקידו ומציאותו בעולם, היא רק לעשות את השליחות האלוקית שלו בעולם – עבד ה'. הרי הוא נעשה כאדונו – אף הוא למעלה ממיצרים וגבולות

ההוראה מכר:

ח. וההוראה מזה:

יש לזכור שהענין דמ"ת לא הי' באופן שהגביהו את בנ"י למעלה מעשרה טפחים, אלא אדרבה: "וירד ה' על הר סיני"²⁰; ובאופן שגם אם "פרחה נשמתן", החזירה להם הקב"ה בטל תחי'.

ולכן, כשיהודי מקבל את התורה בזמן מ"ת, ויודע שכיון שהתורה "ארוכה מארץ מדה וגו'", צריך להתמסר ללימוד התורה מתוך שקידה והתמדה עצומה, באופן ש"באהבתה תשגה תמיד"⁴⁴ — הנה ביחד עם זה צריך גם לשמור על בריאות הגוף, ע"י שמירת זמני האכילה והשינה כו', שהרי "אי אפשר שיבין וישתכל בחכמות והוא רעב וחולה וכו'"⁴⁵.

וזוהי הדרך לקבלת התורה בכל שנה ובכל יום — ללמוד תורה מתוך מסירה ונתינה, ובאופן שמתאחד עם התורה ב"יחוד נפלא"⁵⁰, ונעשית אצלו שנת אורה ("א ליכטיקע יאָר"), ע"י "תורה אור"²⁶ שמאירה את דרכו בחיים, הן בעניני "נר מצוה"²⁶, והן בעניני הרשות שנעשים "לשם שמים"⁵¹, וממשיכה ברכות ה' בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, כך, שכל מי שמסתכל עליו רואה ש"אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה, וטוב לך לעולם הבא"⁴⁷, אושר אמיתי בגשמיות וברוחניות, בטוב הנראה והנגלה, במשך כך השנה כולה.

תורת מנחם חע"ב ע' 303 ואילך

כדי שהיהודי אכן יוכל לקבל מכוחו של הקב"ה ולרומם את עצמו ואת העולם מעל 'המיצרים והגבולות' של העולם, נדרשת ממנו התמסרות לתורה.

כתוצאה מכך:

כיון ש"אסתכל באורייתא וברא עלמא", הנה ע"י ההנהגה ד"ופרצת" בתורה, יומשך גם בעולם — בעולם בכלל, ובעולם השייך לישיבה בפרט. ענין הפנימיות — שולט ומושל על החיצוניות. וכמו באדם, שהנשמה שהיא הפנימיות, שולטת על הגוף שהוא החיצוניות. — כל הענינים צריכים אמנם לעבור באמצעות הגוף, אבל הם נעשים כפי שנדרש מצד הנשמה.

ומזה מובן גם בנוגע להעולם והתורה: ישנו העולם כפי שהוא ע"פ הנהגת הטבע. אבל כאשר התלמידים יעסקו בתורה באופן ד"ופרצת" — הרי זה יפעל "ופרצת" גם בעולם, כך, שיהי' מספיק גם לבוש קטן ביותר בלבד, שתהי' רק "אחיזה" בטבע.

ונמצא, שנוסף על האמור לעיל שכל הענינים אינם צריכים למעט בלימוד התלמידים, להיותם ענינים טפלים, והטפל אינו ממעט את העיקר — הנה, הא גופא שחסר בהטפל, הרי זה בגלל שחסר בהעיקר, וכאשר יהי' "ופרצת" בתורה, הרי זה יביא בדרך ממילא "ופרצת" בכל הענינים. (וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) "אַזוי אַזוי איז דער ענין"! — כהלשון שהי' מורגל אצל החסיד הרי"מ מפאָלטאָווא¹³.

גור חסידים

ההתמסרות לתורה, תגרום לעולם הגשמי להתנהג כפי ההנהגה בתורה, ללא ההגבלות הטבעיות, גם בעניני החולין של היהודי.